

Stellingen voor een essay

1. Moeten alle patiënten met vergevorderde dementie palliatieve zorg ontvangen?
2. Moet een arts altijd de kosten meewegen bij de keuze tussen levensverlengend handelen of symptomatisch beleid?

Te raadplegen literatuur:

- Zimmermann, C., Riechelmann, R., Krzyzanowska, M., Rodin, G., & Tannock, I. (2008). *Effectiveness of Specialized Palliative Care*. JAMA, 299(14), 1698. <https://doi.org/10.1001/jama.299.14.1698>
- Hearn, J., & Higginson, I. J. (1998). *Do specialist palliative care teams improve outcomes for cancer patients? A systematic literature review*. Palliative Medicine, 12(5), 317–332. <https://doi.org/10.1191/026921698676226729>

3. Mag van basisartsen verwacht worden dat ze palliatieve zorg verlenen?

Te raadplegen literatuur:

- Martins Pereira, S., Fonseca, A. M., & Sofia Carvalho, A. (2011). *Burnout in palliative care: A systematic review*. Nursing Ethics, 18(3), 317–326. <https://doi.org/10.1177/0969733011398092>

4. Moeten artsen Palliatieve zorg overlaten aan verpleegkundigen?

Te raadplegen literatuur:

- Coster, S., Watkins, M., & Norman, Ian. J. (2018). *What is the impact of professional nursing on patients' outcomes globally? An overview of research evidence*. International Journal of Nursing Studies, 78, 76–83. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2017.10.009>
- Salamanca-Balen, N., Seymour, J., Caswell, G., Whynes, D., & Tod, A. (2017). *The costs, resource use and cost-effectiveness of Clinical Nurse Specialist-led interventions for patients with palliative care needs: A systematic review of international evidence*. Palliative Medicine, 32(2), 447–465. <https://doi.org/10.1177/0269216317711570>

5. Moet je een patiënt informeren over dat je als arts hem of haar hebt gemarkeerd als “Het zou niet verbazen als deze patiënt binnen een jaar zou overlijden”?

6. Moeten artsen ook spirituele ondersteuning aan palliatieve patiënten bieden?

Te raadplegen literatuur:

- Puchalski, C. M. (2008). *Spirituality and the Care of Patients at the End-of-Life: An Essential Component of Care*. OMEGA - Journal of Death and Dying, 56(1), 33–46. <https://doi.org/10.2190/OM.56.1.d>

7. Mogen de ouders van een ernstig verstandelijk beperkt kind besluiten om een behandelbare ziekte zoals een longontsteking niet te behandelen?

Te raadplegen literatuur:

- Voss, H., Vogel, A., Wagemans, A. M. A., Francke, A. L., Metsemakers, J. F. M., Courtens, A. M., & de Veer, A. J. E. (2017). *Advance Care Planning in Palliative Care for People With Intellectual Disabilities: A Systematic Review. Journal of Pain and Symptom Management*, 54(6), 938-960.e1. <https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2017.04.016>

8. Moet je als arts altijd je patiënt informeren over diens infauste prognose, ook als de kinderen aangeven dat dat in hun cultuur niet gewenst is?

Te raadplegen literatuur voor palliatieve zorg in het algemeen

- Ahmed, N., Bestall, J. E., Ahmedzai, S. H., Payne, S. A., Clark, D., & Noble, B. (2004). Systematic review of the problems and issues of accessing specialist palliative care by patients, carers and health and social care professionals. *Palliative Medicine*, 18(6), 525–542. <https://doi.org/10.1191/0269216304pm921oa>